

N°. 43.

Sestdeenä, 23. Oktober (4. Nowbr.)

1871.

Maksa par gaddu 1 rubl.

M a h d i t a j s.

Geßfsemmes sinas No Rihgas: Augstais Krohna-mantineels ar sawu familiju no Krimmas pahreisofis, — Rihgas zilladele pilssehtai atdohta. No Ruhjenes: palihg-mahzitajs oistahjers, jaunus ffohlas. No Kursemmes: palihg-sibas deediwa Ablawä. No P. Pierburgas: dfeßu-zellu eenablschanas, — lohpu-mehris.

Ahrsemmes sinas. No Wabzsemmes: kattolu bissapu subdsitas-rakts. No Ehtrehtijas: pahr turrenes nemeeru. No Franzijas: karra-wirfneeku raktsneeziba, — Karoleons wehl sewi turr par Franzijas Keiseru. No Englandes: tehnineenes wahiiba. No Smeedrijas: tairfahs draukt us seemela polu. No Lissabones: wehrgu-buhßchana nozelta Brasiltija. No Turzijas: pahr wezza karra-ministara blehdibu, — waißschanas Sibirija. No S.-Amerika: pahr Marmoneem.

Jaunatahs sinas.

Julius Mützel, Zehswainas mahzitajs, † 24. Sept. Atbi de Werra-raidoßschu Sanbera langam. Rehtris un Lshaulste. Dessawas firsts Leopoldos. Sinna. Kaudas tirgus.

Geeliffumä. Grehfu dubids. Wollensteines awoti. Sohbugalla neddelas peedßiwujumi. Smeelku stadstint.

Geßfsemmes sinas.

No Rihgas. Waldischanas awise sinas: Keiseriskas Augstibas, Leelfirsts Krohna-mantineels ar sawu augstu Gaspaschu un teem Leelfirsteem Nikolai un Georg Aleksandrowitsch no Krimmas pahrnahldami 18tä Oktober pullst. 8 no rihta Kolpino statstionä pahreisofjuschi, no kurrenes tuhlin demuschees us Barsloje-Sela, kur pullst. 9 pahrnahlfuschy.

No Rihgas. Schejenes zilladele, — pahr to jau generat-gubernatora Schuwalowa laika 1866 g. sahla runnaht, — taggad irr atdohta pilssehtas waldischanai, tahda wihje, ka krohnis preelsh sewis patur' tahs krohna eblas lihds ar to plazzi, kur tahs ehlas wirfa un tas istaisoht 13,730 kwadrat affis. Pilssehtai par ihpaschumu paleel wiss tas, kur taggadejas walles stahw un grahwji, kas istaifhs 33,000 kwadrat affis. Tahs walles ja-noahrda un grahwji ja-peepilda pa 5 gaddu laiku. To grahwji no Ri-

kolaja tilta lihds jaunajahm fluhßchahm pee Katribndambja ar weenu istekku japaturr', kas ar Kabrtawahrtu fluhßchahm weena zekka saweenosees un telkofschs uhdens buhs grahwjös. — Us scha jauna grunts gabbala, to pilssehta eemantohs, ar laiku iszelsees jauna pilssehtas datta, kas eedallama 14 kwartakös. Te klah wehl nahs ta no krohna puffes isrenteta datta no pils fluhßchahm lihds jaunajahm fluhßchahm daugawas mallä, kas istaifa 3740 kwadrat affis Blakkam scheem 14 kwartaleem, kas pilssehtai peekriht, 2 paturr' krohnis; weens atrohdahs strehlnocku dahrsa gallä, kur Kreemu pareistiziggu garrigu seminariju buhwehs, 1500 kwadrat affis leels un ohtris 1000 kw. affis leels, kur krohna malku sakraut. — Schinni jaun'etaifamä pilssehtas datta weena eela ees no leelahs Zehlab-eelas taifni tai behrsu gatwei pahri un saweenosees ar to lastaniju gatwi, pa kurru eet us Keisera dahrsu. — Weena ohtra eela pagarrinaschoht to Nilplaja eelu, kas pahr Zehlab-kasarmu eelu pee leelahs waktis pils platscha mallä pahri eedama, beigsees pee zittreisejas pilseelas daugawas mallä.

No Ruhjenes. 10tä Oktober f. g. Ruhjenes basniza schahs draudses palihg-mahzitajs K. Moltrecht fazzija sawu pehdigo spreddiki, jo winsch ais-eet us Walmeeri par mahzitaju. Gandrihs 2 gaddus winsch schē ustiziggi sawu ammatu kohpa un scha ammata saldumu un ruhktumu mahzijahs pasihht un dabbuja baubihht. Kad winsch sawu atwaddischanahs-runnu turreja, tad tapat winnam, ka arri daubseem draudses lohzehtem affaras birra, jo latram bij schehl schkirtees no tahda wihra, kas ne-usluhloja neweena zil-

wefa augstibu, bet ar wiff'pehdigo nabbadstau laipnigi runnaja. Deems Kungs lai wiinaam palihdsfawâ jaunâ darba-weetâ augligi strahdaht un mihlestitibu un pateizibu pee fawas draudses eemantoht.

— 29tâ September schinni draudse, Murmes pagastâ jaunu pagasta skohlu eefwehtijufchi, kas taggad effoht tas desmitais skohlas-nams schinni draudse, tã, ka wehl tit 4 pagasti tẽ effoht, tam wehl skohlas naw. Arri Iddus pagastã buhschoht skohlu eefwehtigt.

No Kurssemes. Stahdã Pehterburgas awise preeksch 2 neddetahm bij lassama sinna pahrlahdu palihdsibas-lahdi, to Ahrlawas draudse preeksch sewis eetaifjuse. 20tã Dezember 1870 walsts eefschigu buhschanu ministerija effoht schahs palihdsibas beedribas liffumus apstiprinajuse un pehz scheem liffumeem beedriba zekotees no Ahrlawas semneku laudihm, wihreescheem un seewischlahm, kas paschi labbã prahdã schai beedribã eestahjajs. Katris beedris no fawa 22tra dshwes gadda eefahdams, ilgaddõs beedribas lahde eemakfa 2 rubtus. No schahm eemakfatahm naudahm un no teem 5000 rubteem, to muishas dsimtleelmahte beedribai schinkojuse, krahjajs beedribas kaptals, furra rentes teel pa dalkai preeksch palihdsibas un pa dalkai preeksch kaptala wairofchanas isleetatas, lihdsf kamehr kaptals buhs palizzis 100,000 rubtus leels. Katris beedris, kad tas 55 gaddus nobshwojis, jeb jau agral zaur lahdu nelaimi par nespehjneeku palizzis, dabbu fawu pa gabdeem eemakfatu naudu atpaktak un no beedribas kaptala augteem tam teel dohta palihdsiba tit ilgi kamehr wiasch wehl dshwo. Za kahds beedris nomirft, pirms tas kahdu palihdsibu jau dabjujis, tad ta wiina eemakfata nauda teel ismakfata wiina mantineekeem, jeb wiina nepeauguscheem behrneem palihdsiba teel sneegta, kamehr tee paleel 16 gaddus wezzi. Beedribai par preekschneekeem irr muishas dsimtskungs, draudses mahzitajs, pagasta-wezzafais un diwi no paschas beedribas iswehleteem beedreem. Nauda us rentehm nodohta Kurssemes bankã. — Woi nebuhtu labbi, kad zittas draudses arri darritu pehz schahdas preekschsibmes?

No Pehterburgas. Waldifchanas awise isfluddina, ka no 1ma Januar lihdsf 1mo Juli -f. g. pa wifseem Kreemusemmes dselsu-zekkeem lohpa braukufchi 8 mill. 308,637 zilwefi un prezses westas 438 mill. 318,506 puddi. Naudas eenemfchana bijuse pa to laifu 45 mill. 784,580 rub. 35 kap., tas istaisoht 9 mill. 312,644 rub. 64 kap. wairak, ne tã pehrnã gaddã pa to laifu.

No Pehterburgas. Refenn tilka isdaudsinahs, ka Sibirijas mehris plohsotees ap Pehterburgu; bet dokteru teefa taggad isfluddinajuse, ka tahda isdaudsinafchana effoht bijuse nepateefa. Sibirijas mehris gan ne-effoht, bet lohpu-mehris effoht ap Pehterburgu un tuwejas gubernijas, tã Nowogorodas un

Bleskawas gubernas. Effoht arri pahrl to jau gabdahts, ka lai fehriga teel masinata un isnihzinata.

Ahrsemes sinas.

No Wahzsemes. Sinno, ka wiffi Pruhfchu walstes lattotu biskapi subdsibas rakstu eefubtijufchi keiseram, zaur to tee schehlojajs pahrl mahzibu-ministera darrifchanahm, ar to tas prettojotees biskapu nospreedumeem un pawehleschanahm Bonnẽ un Breslawã, tã arri pee lattotu gimnastiuma Braunsbergã. Wiini, tee biskapi, runna un turrahs pretti Pruhfchu waldischanas darrifchanahm skohlu un basnizas waldischana ar to gribboht wiinaus no tizzibas nowehrft. Wiini keiseru lubbs, lai teem apspeesteem lattoteem gabdajohht palihdsibu un lai ar wiinneem darroht pehz teefas un taisnibas. — Us to keisers lizzis atbildeht Kelnes biskapam un wisseem teem, kas tam subdsibas-rakstam fawu wahrdu parastijufchi. Schinni atbildes rakstã wiffas scho biskapu kabrotas rektes un pahrgalwigas pagehreschanas zeefchi atmetas un atraiditas. Wiinneem teel peerahdihts, ka wiinneem tẽ Pruhfchu semmẽ labbaki klahjees, ne ka teem lattoteem turra katrã zittã weetã, bet ka wiini ar sawahm teepfchanahm, paschi famaitajohht fawu labbumu un to ustizzibu, to waldischana us teem turcejuse; wiini newarroht nekã peerahdiht, ka Pruhfchu waldischana liffumus kahdã weetã buhtu pahrlahpuse. Waldifchanai waijagohht pahrl to gabdadt, ka zaur tahm jaunahm buhschanahm lattotu draudses iszehluschees stribdini starp laizigahm un garrigahm teefahm zaur liffumeem titu ischekirti, tur tohs zittadi aiskfargahht newarr. Wiffus pastahwedamus liffumus waijagohht usturreht spehka un latram Pruhfim fargahht wiina teefas, kas ar liffumeem faetahs un t. pr. — Pehdigi keisers fawã atbildes-rakstã falka, ka schinni leetã wiinu ir nahlamãs deenãs nefas ne-aistawefchoht pahrl to gabdadt, ka Pruhfchu walste katrai tizzibai buhtu pilniga brijwiba, kas fateekahs ar liffumeem un neaistarr zittu teefas un swabbdibu un t. pr.

No Chstreikijas. Chstreikija us tautu meeru un faldifsinafchanu wehl naw to dohmaht. Ministeru preekschneeks Hohenwart, zaur to ihsten ta fajuifchana iszehluschẽs, effoht no ammata atlaists un nu wiffa ministerija zekama jaunã. Woi walsts kanzeris Beists wehl warrehs palikt fawã ammatã, ta taggad nesinn, — irr wiinaam daudf prettineeku ihpafchi no lattotu puffes, kas to newarr eerebseht, ka Beists irr protestants. Taggad flaidri sinnams, ka keisers Tschekem negribb wis pehz prahdã darrigt un teem fawu ihpafchu waldischanu doht, so tad jau wiffahm zittahm tautahm arr buhtu jadshb, — tã tahs arr jau pagehrejufchas. Wahzeefcheem Behmeefchu semmẽ ar teem Tschekem nahwigs eenãids, so schee Wahzeefchu nihdetaji buhdami, negribb zeest, ka tee us Wahzsemes puffi dohbahs, Wahzu mah-

jibas, un teefas peefawina un usteiz un t. pr. Wiffi kaimini taggad ar plattahm azzihm us teem flattahs, fas tur galla notiffchoht.

No Franzijas. Daschi karra-wirfneeki Franzija paliffufchi par raffstneekem, fas faraffta grabmatinas pahr pagahjufchu karra, fur tee zits pahr zittu taifnojahs un pehz sawas patiffchanas zits zittam wainas uskrauj, pehz pateefbas daudj nemefledami. Schahdas grabmatinas driffetas laudis islaifstas, padarroht leelu trohffni, nihdeschanu un gandrihs dumpofchanohs. Tadeht nu karra-ministeris islaidis stipru pawehli, fur tas katram karra-wihram, lai tam gohda-kahrta buhtu kahda buhdama, zeeschi aisleeds, tahdus rafftus laudis laift, un fas to darrifchoht, bes ka eepreefsch us to wehleschanu dabbujis, to us 30 deenahm eeliffchoht grubta zeetuma. Un ja tad wehl ohtreis ta darrifchoht, tad tam ir winna gohda-kahrta atnemschoht. — Weens generalis jau tahdu rafftu deht patlabban noteesahs un us 2 mehnescheem kahda fkanfte eeflohdffihis. — Prinziim Napoleonam no Schweizijas zaur Franziju reifsojht us Staliju ditti greiffi gahjis. Wiffur winsch tizzis mehdihts un apfmeets un waggonds, fur sehdejis, zitti reifneeki weenadi winnu lammojufchi un fehlijufchi ta warredami. Dascha pilssehtas statfionâ waijadsejis teefahm ar sawu spehtu winnu aifstahweht, lai ne-iszeltahs kauschanahs. Seewifchtas, ta jau ilreis, ta arri te, schinni darbâ bijufchas tahs meifstereenes, fas pee waggonu durrihm stahjufchahs flahht un winnam dewufchas tohs inifnalohs gohda-wahrdus. — Ra rahdahs, tad laifkam prinziis wiffu paneffis pazeetigi, jo prettiturreschanahs winnam pafscham buhtu bijufe par pohstu.

— Wezzais Napoleons Scheflhurstê dffihwodams, wehl ne-effoht wis atmettis tahs dohmas, kahdu reif attal tift par Franzijas keiseru. Winsch pats falkoht, fa taggad Franzija ne-effoht nekahda ihstena waldischana, bet tiff pagaidu waldischana ween, jo Franzijai taggad no sawas fajulfchanas waijagohht atpufstees un flaidribâ tift, pirms ta paleekamu waldischanu sewis wehle. Un to iswehleschanu waijagohht wiffai tautai isdarriht, tad redseschoht, kam balfu wairums peefriffiffchoht. Winsch tadeht teem offizeereem, fas winnu jautajufchi, woi winsch teem to pallaufbas swehrestibu atlaidifchoht, effoht atbildejis, fa winni warroht gan ir bes scha tehnu-semmei kalpohht, bet no tahs swehrestibas winsch tohs ne-atlaifchoht, eekam semme sawu nahlamu waldischanu wehl naw iswehlejufe, jo lihds tam laifkam winsch wehl arween turroht sewi par Franzijas keiseru. Winsch sinnoht, fa winsch 23 gaddus ta efschoht waldischis, ta peenabhahs un tadeht sawu zerribu nepamettoht. — Ne fenn weenâ walfara Terbes pilssehtâ kahdâ kasarmê jau iszehlahs lehrums Napoleonam par labbu. Tur leelgabbalneeku offizeeri turrejufchi weefbas un nehmufohees weffelibas usdferdami fleegt: „Lai dffihwo keisers!“ — „Lai dffihwo

keiserene!“ — „Lai dffihwo Napoleons IV!“ Lai wiffi garrameedamee to fleegfchanu labbafi warretu dffirdeht, tad offizeeri wiffus lohguis tai mahjai atwehrufchi walfâ. Wiffi tee peederroht pee wezza keisera gwardu leelgabbalneeku regimentes un tee drohschi ween leelotees, fa winni sawu keiseru waddifchoht attal atpaffat us trohna.

No Englandes. Kehnineene Wiktoria weenadi flimmodama, effoht tiff nespehziga paliffufe, fa sawu waldischanas ammatu nespehjoht wairs pilnigi aploht, un pahr to pawalfstneekem ruhpes. Zaur to nu isgahjufchahs laudis daschadas wallodas. Zitti falka, fa kehnineenei effoht dohts tahds padohms, lai no waldischanas atfalkahs, — zitti attal teiz, fa kehnineene patte grihbhoht atfazzitees. Ministeru teefa effoht spreedufchahs, fa lai kehnineene weenu daffu sawas warras atdohdoht frohna-mantineekam. Tur pretti zitta awife attal daudfina, fa wiff tas effoht tiff ismelstas wallodas ween; kehnineene drihs paliffchoht pilnigi weffela un sawu augsto ammatu patte waldischoht un waddifchoht.

No Sweedrijas. Tur gudri mahziti wihri jataiffohtes us zetta, fa nahlofchâ walfara warretu attal dohtees us pasaules seemeta-gallu, fur lihds schim jau tiff daudj puhlini welfi bijufchi un neweens wehl naw eefpehjis zaur seemeta polu zauri tift us deenwiddeem. Schee reifneeki dohschohtes un Spizzbergu seemeta puffi, fur pa seemu paliffchoht un luhlofchoht pa leddus wirfu us seemeta galla eet zit tahht warreschoht.

No Liffabones raffta, fa Brasilijas walfte, Amerika, arri senatu teefa apstiprinajufe to liffumu, fa wehrgofchanu Brasilija buhs nozelt un schis liffums drihs buhschoht spehta, tas irr: wiffi wehrgi tiff atlaiffti par brihweem. Woi nu wehrgu-turretajeem wiffieem tas buhs pa prahtam, to gan newarr wis tizzeht, — warr buht, fa arri kahda dumpofchana iszellees, ta Seemeh-Amerikas brihw-walftes notiffa. Brasilijas keisers un keisereene, fas pagahjufchâ walfara pa Giropu apfahrt reifsoja, taggad effoht aifseifsojufchi us Ggipti.

No Turzijas. Is Konstantinopeles raffta, fa jaunais leelweffirs daudj newaijadffigus frohna deenestneekus atlaidis un daschas welftas naudas isdohfchanas preefsch polizeju buhschanas aisleedsis, zaur fo waldischanai if gaddâ aifstapifchoht 6 millionus franku. Tam pretti fultans grihbhoht dascheem isdeenejufcheem walfte deenestneekem nowehleht pensijas. — Nozeltâ karra-miniftera blehdiba effoht bijufe lohti leela, jo tas daudj millionus glufchi welfi iskaiffjis. — Sultans gan gribbejis winnu tiff ween aifsdffihht, bet jaunais leelweffirs pastahweffis us to, fa tam lai wiffu gohda kahrta atnemm.

— No Beirut, Sibrija, jeb wezza Suhdu semme, raffta, fa tur kristiteem eedffihwotajeem attal effoht fo schelotees pahr Turku pahridarrifchanahm. Un tas nahloht zaur to, fa pehz Ali Paschas nahwes apgaismota ministera weeta weens wezz-

turks eezelts. Neeena deena nepaeijoh, kad tizzi-bas-naidigi Muamedaneefchi pilsehtâ Kristigus ne nerrotu, bes ka gubernators apspeestohs aistahwetu jeb mainigohs sohditu. Pirmâ waijafschana notiffuse zaur eelas-puifahm, fo kahds Turku swehtreisneeks waddijis, — tee nakti ar rungahm meerigeem laudihm uskrittuschi un kristitu lauschu mahjâs eelau-suschees, teifdani, ka kontrebandi meklejoh, un tâ nu no tahs reijas jau wairaf warras-darbi notiffusechi; un kad pee gubernatora Kauf Pascha pahr to fuhdschot, tad schis fuhdschetaju paschu bahschot zee-tumâ un ne wis mainas darritajus. Karra-wihri arr negribboht wis Ciaurus aistahweht prett tizze-geem, tâ tad kristiteem laudihm nekahda patwechruma ne-effoh. Tapehz tad nu Ciropas waldischanu kon-fuki apnehmuschees gubernatoram tahdu buhschanu preefschâ list un fawu walstu wehstneekem us Kon-stantinopeli sianoh, lai tee pee pascha sultana pahr to schehlojahs. Sinnams, ka sultans, fo Ciropas walbineeku labprahiba us kahjahm usturr', no fawas puffes pahr meeru gahdahs.

No Secmet-Amerikas sabedrotahm walstehm. Laf-ſitajeem jau agrafôs gaddôs sianohs pahr to Mar-monu tizzibu, kas jau fenn tur iszehlusehs un tag-gad winnas apleezinataji — no pirmahs weetas isdſihtu — dſihwo Utah walstê. Schi tizziba tahda, kas wehle weenam wihram wairaf seewas turreht un winneem irr weens praweets, kas winnu tizzibas mahzibas pasluddina. Senn jau waldischanas list-kumi strahdaja schai negantibai pretti, bet schee lau-tini tâ palikka tâ palikka pee fawas tizzibas, zaur fo dauds nekreetibas un negantibas tikka dſihtas. Tadeht nu taggad waldischana no teefas eefahlfuse ar teem strahdaht un dauds prettineeki effoh eesloh-dſiti zee-tumâ.

Jaunakahs sinnas.

No Berlines, 21. Oktbr. (2. Nov.). Rahdahs, ka pa 2 neddetahm Walstu runnas-deenu pabeigs un tad 8 deenas wehlat Pruhſchu semmes wetneeki sawu darbu eefahfs. Starp Kreewiu un Pruhſiu teef norunnahs, ka fawâ starpâ atweegloht rohbeschu pahreeschanu muittas darrischanas. — Firts Gortſchakows, kas taggad Berline, reisu reifahm ar firu Bismartu ja-eetahs.

No Wihnes, 21. Oktbr. (2. Nov.). Wallar grabfam Kellerſperg tikka usdohts, jaunu ministeriju, kas us listu-meem dibbinajahs, atkal iswehleht.

No Parihſes. No schejenes dauds darba kaudis eet prob-jam neween us Ameritu un Englandi, bet arri us Kreewu-semmi. Elsaseefchi, kas us Parihſi aischahjuschu nomestees, ne-effoh wis tur meerâ.

Julius Mithel, Zehſwainas mahzitajs, † 21. Sept.

Deewas druwas swehtijis un plahwums scho rud-deni pilnigs bijis, tomehr pkaufschanas swehtki un ta pirmdeena pehz tam (3. un 4. Okt.) bija Zehſ-wainas draudſei behdigas deenas, jo ta pawaddija fawu wezzu gannu un mahzitaju us pehdigu duffas-weetu. Leels pulks no wiffas draudſes pkaufschanas

swehtkôs bija fanahjis basnizâ, fur swehtdeenas Deewa wahrduſ turreht no prahwesta Kalzenawas mahzitajam bija usdohts. Pehz beigteem Deewa wahrdeem wiffi kohpâ nogahja us basnizas muischu. Tur pee nomirruscha ganna sahrka nodseedaja to dſeesminu: „Mehs scheitan effam weefi u. t. pr.“ klausijahs ihfu runnu par teem wahrdeem: „Niseij un aprohzi tawu tehwu (1 Mohſ. 50, 6.)“ un nesse tad mihta tehwa lihki ar to dſeesmu: „Zelſch irr man appalſch kahjahm un t. j. pr.“ no tahs mahjas, fur winsch dsimmis, dſihwojis un mirris, us swehtu Deewa nammu. Draudſes pehrminderi un basnizas kanwenta wihri bija tee nesseji, swehtais Deewa nams wezzu kalpu apsehde to nakti ar fawu meeru. Pehr-minderi un kanwenta wihri, kas jau arween mahzitaja muischâ pee lihka bija waktejuschu, wakteja arri to nakti basnizâ. Dhtrâ rihtâ draudſe atkal pulku pulkôs bija fanahlfuse. Basniza newar-reja wiffus fanemt, leelam pulkam bija ahtrâ japa-leef. Deewa wahrdi tikka pehz tahdas kahrtas noturreti.

Draudſe dſeedaja: „Al tâ nu duffi swehtigi u. t. pr. (614, 1—4).“

Leeseres mahzitajs fazzija altara runnu par teem wahr-deem Ebr. 4, 9.

Dſeedataju kohris dſeedaja: „Geh' ein zur Ruh“ (v. J. Kühnstedt)

Draudſe dſeedaja: „Zilwekeem tâ sahleſt klahjahs u. t. pr. (588, 1—4).“

Jaun-ſeebalgas prahwests fazzija no kanzeles Wahzu lihka spreddiki par teem wahrdeem 1 Kor. 3, 11—15.

Draudſe dſeedaja: „Al, es garrâ jau nolohpu u. t. pr. (588, 7, 8).“

Lubahnes mahzitajs fazzija Latweefchu lihka spreddiki no kanzeles par teem wahrdeem Ap. darb. gr. 20, 25—38

Dſeedataju kohris dſeedaja: „Jesus dſihws, mans Pest-tajs u. t. pr.“

Draudſe dſeedaja: „Kristus man dſihwibina u. t. pr. (600, 1, 2).“

Leeseres mahzitajs no altara luhgſchanu turreja un bei-gas swehtischanas wahrduſ fazzija. —

Dſeedataju kohris dſeedaja: „Eſſi swehtihſt! Amen! kluffi! u. t. pr.“

Ar ehrgelchm kohpâ spehleja basuhneeki no Dſehr-benes draudſes, fo Zehſwainas draudſe bija usluh-guſe, us nomirruscha mahzitaja gohda pawaddischanu atnahkt. Dſeesmas Wahzu draudſe tahs paschas dſee-daja no fawas dſeesmu-grahmatas. Pehz beigteem Deewawahrdeem nomirruscha dehli un klahtbuhdami mahzitaji usnehma sahrku un isneſſa lihds basnizas wahrteem, tad atkal pehrminderi un basnizas kon-wenta wihri to fanehma un neſſin aisneſſa lihds mahzitaja familijas kapehtai netahlu no basnizas muischas jaukâ birittê us stahwu uppmallas kraſtu. Zekâ basuhneeki spehleja gaudas-meldinus un pa starpahm draudſe dſeedaja: „Wihlee, rimſtat! fo juhs raudat? u. t. pr.“ Ar to dſeesmu: „Us kappu lihki pawaddam“ sahrku eenesſa kapehtâ un nolaida bedrê. Tad dſeedaja wahziffi: „Wohlan, die Erde wartet dein (678, 1, 2).“ un Kalzenawas wezzais prah-

wests fazzija wahziitu kapparunnu par teem wahrdeem Dahw. ds. 84, 7. 8. un smiltschu faujinas usmesdams, noswehtija lihki us kappaduffeschanu. Wehl Saun-Peebaldas prahwests fazzija Latweeschu draudsei pateizibu no nomirruscha peederrigu puffes par wissu winnas mihlestibu, un Behswainas basnigas kanwenta wihrs ar draudsi nodseedadams 605, 1, 2. 4. „Mahjäs, mahjäs steigfimees“ fazzija wezzam mahzitajam pateizibas un atwaddischanas wahrduus no draudses puffes. Kamehr hedri aismetta, dseedataju kohris dseedaja: „D, wie sanste selige Ruh,“ „Kahdä nu meerä“ un „Ueber den Sternen.“ Pa tahm starpahm spehleja basubhneeki. Kad kappu fataisija, dseedaja to dseefmu: „Gerohzeet lihki dsil-tumä u. t. pr. (609),“ tad Lasdohnes mahzitajs wehl runnaja wahrduus, kad frustu eespranda, draudse dseedaja: „Ar Deewu, raddi, brahliichi u. t. p. (693, 4),“ noluhdse zekds mettufees swehtu luhg-schanu un gresahs us mahjahm kluffi un ar to juschanu, ka mihlu tehwu apraktuschi.

Julius Müthel bija dsimmis 2trä April 1805tä gaddä. Winna tehwa-tehws jau 1770tä gaddä Behswaines draudse bija eewests par mahzitaju, nomirrejs jau treschais bija no tahs paschas familijas schinni weeta. Kad winsch zaur Behses kreisfoklu, Lehrpates gimnastu un universiteti bija isgahjis un wehl Berlinē studeerejis, winna tehws winnu 6tä Dez. 1831 peenehma par palihgu. 1847tä gaddä tehws pawissam atstahjabs no ammata, kurrä 50 gaddus bija darbojees, un no ta laika dehlis weens pats palikka tai ammatä lihds gallam. Ar mihlestibu winsch kohpe sawu draudsi, gahdaja par saweem peederrigeem un bija labs draugs saweem ammatabeedreem. Kad winsch eesahze strahdabt, draudsei bija til ween weena draudses fokhla pehz ta laika eerikteschanas. Taggad Behswainas draudsei irr leela draudses fokhla un pilnigi labbas walstsfokhlas, ko aisgahjuschais ustizzigi pehz sawa spehka kohpe. Ja nu gan arri pee paschas fokhlu eezelschanas un ustureschanas zitti spehki irr darbojuschees un wehl gahda, tomehr schē arri augki redjami no aisgahjuscha Deewa wahrdu sluddinaschanas un behrnu pahrklausichanas draudse. Un kad draudses kahrtigu un arween skaidratu dsihwoschanu usluhkojam, arri tad gan jadohma, ka tas naw wifs bes mahzitaja mahzibas un pamahzichanas. Aisgahjuscham mahzitajam Deews weenu brahli un weenu mahsu ar flimm'bu bija peemellejis, teem arween peemeschanas weeta bija appalsch winna pajumta un labprahnt arri tur ilkursch no zitteem raddeem un peederrigeem tillka usnems. Ar ammata beedreem winsch labprahnt fatikkahs un ihpaschi us sinodehm nahze un neatrahwahs, kamehr wezzaks un flimmigaks palikka. Kad Widsemmes mahzitaju sinobe taggadejy Latweeschu dseefmu grahamu falikka, tad arri winsch dseefmu-krahjumu, ko pats pehz Wahzu dseefmahm bija fataisijis, peeneffa. No winna dseefmahm 15

atrohdahs dseefmu grahamä, ar teem bohstabeem S. Mth. apshmetas, stary tahm: „Tew, tew, mans Deews, es flaweht fahlschu,“ „Gelschä nahz“ „Jesus, nahzi tu.“ Tahs Latweeschu draudsehm no winna buhs par paleekamu mantu, kamehr wehl dseedaschanas un deewaluhgschanas preeks buhs. — No sawas pahrleeku leelas draudses kohpschanas winsch jau pehrn pawassarä bija peekuffis un wassfarä us ihfu laiku no darba atstahjabs. Bet wissu zauru seemu un pawassaru lihds wassaras widdum schai gaddä winsch atkal ar leelu uszihtibu strahdajis, tad wairs nespehja un basnigas pohrsteheri pehz daktera padohma luhdse prahwestu, zitteem mahzitajem usdohnt, Deewa wahrduus basnizä turreht. Mahjäs winsch pats arween gandrihs wehl lihds gallam peenehma taudis. Slimmiba palikka arween gruhata un bija gaidams, ka winsch garrä gultä leelas mohkas zeetischoht. Bet Deews mihledams tahs nowehrse. 24tä Sept. pee winna bija flimneeku apmekledami fanahkluschi Wahzu draudses fungi. Tee nahloht no winna atwadditees, winsch fazzija, runnaja wehl ar stipru balsi ar wisseem, isteize sawas wehlefschanas un luhdse, lai palihdsoht ar padohmu winna laulatai draudseni, kad pascha wairs nebuschoht. Tad wehl atwaddischanas wahrduus fazzija laulatai draudseni, un wezzakam dehlam, kas klahnt bija, un teize, ka grihbhoht mirt. Neeuens nedohmaja, ka ta stunda jau klahnt effoht, bet apgulledeemes winsch weegli aismigga, Deews dwehfeldi bija peenehmis. Tä winna gals arri apleezina tohs wahrduus, ko dsihwodams winsch apleezinajis un las us winna frustu rakstiti: „Es esmu maj prett wissahm apschelofschanahm un prett wissas peetzizibas, ko tu tawam talpam darrijis effi (1 Mohs. 32, 10).“

Draudse winnu mihleja, — to warreja redseht, kad winsch wairs basnizä nespehja nahkt, tad daudj draudses lohzehti mahjäs sawu mahzitaju apmekleja; — pee winna lihka apkohpschanas draudses lohzehti, ka ween sinuadami, nahze peederrigeem palihgä, un teem pulku-pulkeem pee winna apglabbaschanas birra pateefigas behdu affaras pahr waigu. Mihlä peeminnä winsch paliks sawai draudsei, saweem peederrigeem un raddeem, saweem ammatabeedreem. Lai dusf eelsch Deewa meera! D.

Atbilde Warraidohschu Sandera tungam.

(Start. Nr. 42.)

(42trä nummeri paschä eesahlumä schinni atbildes rakstā missejees, jo tur stahw: „Minneta redakzija ic,“ tur wajadseja stahweht: „Bal-tijās wehstnescha redakzija ic.“)

Juhsu wajaschanu, „tä dserr un ehb latwiiski,“ un tohs wahrouus, ka es par jo smeekligu eeraugohnt, ka seminaristi sawä starpä wahzisti runna, lassohnt, man nejauschi Franzuschu awischu rakstijati no pehdiga tarra prahlä schahwahs. Schee pratta no zitu raksteem kahdus wahrduus, kurri teem derrigi listahs, fameleht, ar leelu wahrdu jaukumu isrohtahnt un tad lassitajem preeschä zelt, turpretti tohs, kas winneem nederrigi, nemas nepeeminneht. Zuh8, gohd. 1., no manna teifuma, schi „tautas audse“ lihds sawam 17. gaddam tehwa buhdinā nobshwojust, latwiiski ehbusi, un latwiiski dshebrusi, Latweeschu wal-lodu un Latweeschu tillumus eeshbusi un sanehmuf, us se-

Fcheem pufsgabdeem Wall. jem. noedama un par brihw-
doenahm attal tehwa buhdinā pahrnahdama, latwiſka irr un
latwiſka paleef, tillai tohs wahrduſ, la „Latweeſchu tautas
andſe lihds 17. gaddam latwiſki ehduſi un dſehruſi,“ eſſat
ſohhbodamees peeminnejuſchi. Schee, no teituma widdus ifrauti
un no Zuhſu puffes ar ſawadu mihleſtibu ſwaiditi wahrbi
zeen. laſſitajeem gan ſawadi ſtannehs; bet ſaweenofchana kattris
ſaprattihſ, la tee zittu ne to nenofhme, la Wall. ſeminaristu
par Latweeti no galwas lihds pehdai. Tahtaf, la ſemina-
riſti ſawā ſtarpā wahziſki runna, to ne tad par ſmeelligu ne-
efmu atſinnis, nedſ raſtijiſ, bet la tee ſawā ſtarpā tit wah-
ziſki runna, tahda G. l. iſſazzifchana irr ſmeelliga. Wan maſ
wahrdinſch irr til, bet leekahſ Zums gruhſtſ biſis pee uſraſ-
tiſchanaſ. Tadeht, la G. l. irr ſazzijiſ, „ſeminaristi ſawā
ſtarpā runna til wahziſki,“ es atbilbejiſ, la tahda liſtuma
naw ſem., laſ latwiſki runnaht leedſ; jo la zittadi, la zaur
liſtumu buhtu biſis eſpehjamſ Latweeſchu jaunelkeem, til to
ee-eedami ſohlti par ſem. ſleegſni pahſpehruſchi, wiannu mahtes
wallobu teem ſawā ſtarpā atnemt. Schai leetā irr G. l. no-
ſchehloſchana gluſchi weltiga un wiſch to zittur warreja iſlee-
taht; jo ſchehloſtees jeb preegatees tillai tam peenahlahſ, laſ
to leetu ſtaidri ſinn un laſ Zums, la leekahſ, truhtſt.

Pee mahzibas grahmatu truhtuma Zuhſ, gohd. W. Sandera
l., attal no jauna, to laſ Zums lizzees derrigs mannuſ ſpree-
dumus par neapdohmateem norahdiht, eſſat ſamellejuſchi un
ſtanni iſpauduſchi un to laſ mannaſ dohmas ſtaidras darra
un uſ to Zuhſ laitam ne to ne-eſſat ſinnajuſchi atbildeht, ne
maſ neeſſat peeminnejuſchi. Es eſmu runnajiſ par mahzibas
grahmatu truhtumu ſemmalāſ ſtohlāſ un teiziſ, zil jo leelakſ
irr ſchihſ truhtumſ preeſch ſem. Ka mehſ mahzekt, zaur
ſem. wainu, eſſohſ tee grehlagabbali, la ſemmalāſ ſtohlāſ
Latweeſchu mahzibas grahmatu truhtumſ mannamſ, to Zuhſ
warreni iſteuſchi; bet la preeſch ſem. Latweeſchu mahzibas
grahmatu truhtſt un tadeht tur latwiſki newarr mahziht, fur
taſ Zums palizziſ? Es paleetu pee ta, la ſtohlāſ Latweeſchu
mahzibas grahmatu truhtumſ mannamſ; bet zaur to wehl
nedohmajohſ par ſem. to ſliſtako leezibu dewiſ; jo weenā
lahrtā naw ſem. darbs grahmatu raſſitajuſ dreijahſ; pee grah-
matu raſſiſchanaſ nahſ til zaur daubſgabbigu pahrbauſchana
un garrigu apdahwinachana preeſch tam, kurra, pee wiſſaſ
uſſihtibaſ ammatā, naw laſtram peeſchirta, un ohtrā lahtā,
ja Zuhſ, W. Sandera kungſ, Latweeſchu litteraturu peh
Zuhſu wallobaſ burtneezibu, ſinnat, irr jau daſcha mahzibaſ
grahmata no Wall. ſeminaristeem ſaraſſita un drikketa, un
wehl daſcha irr ſaraſſita un paleef til ſaraſſita, tadeht la
nau daſ preeſch drikketſchanaſ truhtſt. Turklahſ Zuhſ Lat-
weeſchu ſtohlāſ buhſchana leekatees til ſmalli ſinnohſ, tad
laitam arr ſinnafat, la ſeminaristeem pee mahziſchanaſ raſſitaſ
grahmataſ irr, kurraſ kattris preeſch ſewiſ Latweeſchu wallobā
ſaraſſitiſ; bet ſchahſ drikketu grahmatu weetu nepeepilda un
tadeht es drohſchi warru ſazziht, beſ ta la ſem. un wiannaſ mah-
zeekuſ apſmeiju, la Latweeſchu mahzibaſ grahmatu truhtumſ
mannamſ. Kur Zuhſ tad, gohd. Warraidoſchu Sandera l.
ſawu leelu un ſwarrigu gudribu dabbujahſ, kurru til lepnōſ
wahrdōſ iſrunnajuſchi, la mehſ no debbeſim mahzibaſ grah-
mataſ gaidam un la es warru til ilgi gaidiht, la Schaggareſ
ſchihdini uſ jaunu peſtitaju gaidaj; ar ſcheem ſchihdineem Zuhſ
gan laitam atrohdatees ſawadā draudſibā, la Zuhſ ihpaſchi
wiannu lahribāſ ſinnat. Bet la nu irr ar Latweeſchu mah-
zibaſ grahmatu truhtumu preeſch ſem. uſ to es par ſem. raſ-
ſidamſ, ihpaſchi rahdiju? Scho truhtumu Zuhſ laitam ne-
warrat leegſ; jo zittadi jau ſawu mudru ſpalwinu buhtu lu-
ſtinajuſchi. Ka Zuhſ, gohd. l., ſawu leelu gudribu, lahdu
awifeſ raſſidami rahdeet, preeſch minneta truhtuma buhtu
dahwinajuſchi, es netizgu, la Zums greſſeni buhtu noſtrittuſchi.

II

Ka Zuhſ, gohdajamſ Warraidoſchu Sandera kungſ, Lat-
weeſchu wallobaſ iſſohpſchana un iſglitſchana, kurra, la

paſchi leezinajat, lihds ſchim wehl maſ iſſohpſta un iſglitſtota,
no ſem. praſſat, la man gan jaſalka, la Zuhſ maſ ſinnat,
laſ taſ irr, wallobu iſglitſtoht un jo maſat, laſ irr ſem.
mehſiſ un zil darba Wall. ſem. trihs gaddōſ. Zuhſ gan
laitam wehletohſ, lai Wall. ſem. Latweeſchu philologuſ au-
dſinatu un lai direktorſ wallobaſ-ſinnatnibaſ profeſſorſ buhtu;
jo Zuhſ zilweta wehtibu un darba augluſ tillai ſwerrat
peh Latweeſchu wallobaſ praſchanaſ. Seminarija ſawuſ
jaunelkuſ eewedd wiannu mahtes wallobaſ ihpaſchibāſ un ſa-
wadibāſ, kurraſ lihds ſchim nogruntejuſchahſ, un to darribama
teeſcham „formas“ un „gallotnes“ neaſſimirt. Ut zil gudri
Zuhſ, gohd. l., par Latweeſchu wallobu mahtat runnahſ! til
gudri, la jau paſchi ſawu gudribu ſahſat apbrihnoht! un par
lahdu neſapraſchu Zuhſ manni noleelat, laſ ſem. 4. muhrōſ
maſ to dſirdejiſ! Zil ſtaſſi Zuhſ ſawu degdamu mihleſtibu
preeſch Latweeſchu wallobaſ wahrdōſ wiſſai paſaulei iſluddinajat
un manni par mannaſ mahtes wallobaſ nezeenitaju un tahdu
norahdat, laſ preeſch taſ ne lahdāſ mihleſtibaſ newaid!
Katanaēſ ſazzija: „Wai no Nazaretēſ lahdōſ labbumſ warr
nahſt?“ Ko Zuhſ dohmajat, to es neſinnu.

Es Zuhſu dohmu neſinnu; bet Zuhſ ohtra dohmu ſinna-
ſchana leekatees pilnigi buht. Zuhſ manni jautajat un
paſchi atbildat, lai manni nabbaſſiru attal warretu pamah-
ziht. Es Zuhſ luhduſu gaidiht, lamehr es patſ atbilbu; man
leekahſ, la taſ zittadi ſtannehs un Zuhſu pamahziſchanaſ
darbs till ſchihſnahſ! Kad Zuhſ mannaſ dohmas gribbat
ſinnahſ, tad ſche iſſallu: Es preezajoſ, la ſlaweni wallobneeki
muſhu Latweeſchu wallobu par tā gohdajamu atradduſchi; bet
arri wehlejoſ, la ſchi ſlawe ne weenam nepallitu par pee-
daubſchana, la ſchis, tā pa gohdam lihds muſhu laiteem uſ-
turrejees, muſhu Latweeſchu wallobaſ kohſ netaptu no ſtreb-
buleem un wehlagrabbeſteem ſchinni laikā ar wahrdēem ap-
gruhſtinahſ, kurri meſchā ferti un neſtahw ar lohſa ſakni ne
lahdā ſaweenofchana un no ſweſchahm wallobahm aiſnemti
wahrdi arr naw!

(Uſ preeſchu beigumſ.)

Pehteriſ un Iſchaulſte.

Pehteriſ. Nu, Iſchaulſte braht, la ſlahjahſ pa
tirguſ wirſu? woi pelna labba?

Iſchaulſte. Ahre, Pehter, fur tad tu nu ween-
reiſ attal atraddees! Jau dohmaju, la tu biſis
ſchihdu Mikkelōſ un lahdā ſchihda weetā paſuddiſ.

Pehteriſ. Nu, ſlahde ne lahdā nebuhtu, kad
no teem lahdōſ pahſ ſimtu pa ſcheem Mikkelēem
buhtu paſudduſchi. Irr jau tā ſaradduſchees, la
ohdi waſſaraſ eefahlumā; Deewſ ſinn, fur tee gallā
dehſees. — Schoreiſ biju zittur darba —

Iſchaulſte. Laitam pee jauna tilta?

Pehteriſ. Nu, tad jau taſ lahdureiſ buhtum
ſatikluſchees, — nē, biju ſelgawā pee muhrneekēem,
laſ to leelo zeetuma-mahju buhwe netahſ no bah-
nuſcha; tu jau ſinni, la es arri no muhrneeku dar-
beem to prohtu. Alga bij labba, bet preeſch di-
wahm neddeſahm no ſtallaſchahm kriſdamſ, ſaſittohſ
un tadeht bij janahſ uſ mahjahm. Taggad nu jau
attal eſmu atſpirdſiſ un dohmaju attal fertees pee
ſawa wezza ammata. Rā tad tē eet ar to pelau?

Iſchaulſte. Rā nu eet? Tu jau redſi, braht,
zil daudſ wepri ſchinni laikā la kungi aiſbrauz ar
ſuhrmanneem uſ ahſpikſſehſtahm, laſ mums buhtu
weddami. Pirzeji peemalka til 5 kapeiſkaſ ſuhrman-

neem un të wiini daudf weeglat un lehtaf teef ar fawu prezzi mahjã, mehš til warram noflattitees.

Behteris. Pee ta nu gan daschi muhsu kamerabi paschi wainigi. Tee nesinn ko prassihit par fawu zekku un kad fungi to negribb doht, ko schee praffa, tad tuhlin paleef rupji. Un tad wehl zits të pee-dsehris, ka newarr gallã tift ar fawu weddamo, — nu satti, kursch tad par fawu naudu lifsees fewi gabniht un zetitš wehl skahdi klast.

Ufchaulste. Tas jau sinuams, un mums newainigeem jazeesch libbs. Al Deems! kas ar scha laika laudim pehdigi isjuks! Taggad til tihla leelu naudu grabbt, bet ne ko par to darriht. Tã neween darra muhsu wiltigee brabti, bet daschi zitti strahdneeki, deenestneeki, kuptschi, ammatneeki, mahju-faimneeki un t. pr. Wiffur wiltiba. — Woi tu jau ko dsirdejis pahreem jauneem pelnas-wihreem un skunstneekseem, kas ar fawu jauno skunsti semneekus krattoht?

Behteris. Ne ka wehl ne-esmu dsirdejis, — kas tad schee tahdi irr un kur tee fawu skunsti passtrahda?

Ufchaulste. Stahsta, ka schee meisteri effoht tahdi 4 schibdi un weena schibdene un tee fawu ammatu no rihteem ihpaschi strahdajohit Abrihgã us Sumyrowa un Kalku-celahm. Tee effoht ihpaschi fabrigi fweesta pirzeji, ne ko daudf nedingejotees wis, bet kad aismaksajuschu un ar prezzi aishgahjuschi, tad pahrdewejs eerauga, ka — par prohwi — 10 rubtu weekã wiinam rohlã weens pats rublis, no ka wehl 40 kapeikas isdewis pirzejam atpaffat.

Behteris. Nu brihnumš, kã tad tee blehschi to isbarra?

Ufchaulste. Lubl' tã: tee wairaf reises to prezzi nemmoht un dohdohit atkal atpaffat, us ko sinuams, fawu naudu arr nemm atpaffat. Gefahumã to naudas papihri dohdohit waktigu, lai pahrdewejs warr redseht, ka ristigi, un pehdigi dohdohit fatihtu. Pahrdewejs dohmadams, ka ta patte, tuhlin wakkã netaisoht un pehdigi til atrohdoht, ka weenu rubli ween dabbujis. — Daschureis pirtumu maksajohit ar fibtu sudraba naudu un ir të wiini pahrdeweju tã prohtohit famulshahit, ka schis tuhlin blehdibu nenomanna. Tã daschs jau 2 pohdus fweesta pahrdewis par 60 kap. un wehl zittabi.

Behteris. Kaut jel semmju kautini gaischas agzis turretu peere un ne wis ziggariinu, bet fawu prezzi labbaki uspaffetu. — Lai gan semneeki arr kreeti proht krahpt ar wiltigu prezzi — to par labbu apgalwodami, tomehr teem ja-peefauz: fargajetees nu pilssehtas blehscheem!

Deffawas firšt Leopolds.

Deffawas firšt Leopolds, kas Bruhsijas tehnina Fritscha ta leela laika dsihwoja, bija tahds fawads zilweks, ka par wiinu daudf warretu stahstihit.

Kamehr zitti tehnini un firsti tehnianu un firštu meitas ween apprezzeja, tamehr Leopolds prasta ap-teekera meitu panehina par feewu. Abbi gauschi labbi lohpa dsihwoja un weens ohtru firsnigi mihtoja. Kad Annelihse — tã apteekera meitai bij wahrdã — nomirra, tad Leopolds ais leelahm behdahm gandrihs abhprahitigs palikka. Tas stiprais karrawihrs raudaja kã iskults behrns un schahs affaras leezibu dewa, zil stipri winsch fawu laulatu draugu mihtojis.

Par wisseem faweem behrneem winsch wiswairaf mihtoja Lihsi, kas palikka par Bernburgas walbineezi. Kad wiina apfirga 1732, tã ka nelahdas zerribas neatlikka, ka wehl atwesseloschotees, tad wiina wehlejahs, fawu firšmihtu tehnu wehl reis ar wissu wiina regimenti, ko kommandeereja, redseht.

Tehns scho wehlešchanohs arri labprahit peepildija, winsch ar wissu regimenti no Halles, kur karraspehks lohrteli stahweja, us Bernburgu marschereja un pils pagalmã semm meitas lohgeem apstahjahs.

Pee lohga parahdijahs bahla firštene. Tehns schaukstedams kommandeereja. Kad pehza' peckuffschee karrawihri tilla meeloti, tad tehnam nebij spehta, pee fawa wahja behrna eet. Winsch pafschdahs us tilla, raudaja un à Deewu luhdja: „Wih-kais Deems, es ne-esmu tahds plundurs, ka katra neeka deht tewi apgruhtinaju; es beest nenahfu un arri til drihs atkal negribbu nahkt, bet til schoreis ween palihdfti mannim un lai mans nabbaga behrns atkal atwesselojahs ...“

Meita peh; tahdahm deenahm tomehr mirra un Leopolds ar fawu karrapullu atkal marschereja us Halli. Wiffi bij kluffi un behdigi, itt tã us behrehm eedami.

Leopolda wezzakais behls un frohna-mantineeks staigaja tehwa pehdas. Winsch apprezzejahs ar bruhwera meitu Soppe Herre.

S i n n a.

Winnestas, kas isloheschana preelsh Sabna draudjes-slobas un nabbageem 11. Oktoberi 1871 us fšreem MM krituschu un wehl fanemti naw, warr pee mahgitaja Weyrich dabbuht.

91.	259.	420.	421.	508.	513.	516.	518.	606.	692.
710.	748.	785.	883.	887.	972.	973.	986.	998.	1038.
1057.	1252.	1563.	1629.	1691.	1711.	1813.	1831.	1850.	1875.
1934.	1998.	2035.	2278.	2288.	2337.	2382.	2398.	2478.	2487.
2521.	2624.	2649.	2674.	2697.	2699.	2733.	2743.	2757.	2927.
2938.	2957.	3004.	3011.	3066.	3088.	3342.	3558.	3584.	3585.
3678.	3810.	3868.	4335.	4368.	4813.	4917.	5013.	5021.	5417.
5424.	5456.	5493.	5494.	5502.	5625.	5702.	5934.	6043.	6202.
6290.	6356.	6475.	6539.	6613.	6622.	6851.	7512.	7654.	7663.
7980.	7989.								

Naudas tirgus. Walsis banka bišetes — rub., Wibs usfalkamas liblu-grahmats 100 rub., neušfalkamas 93 rub., 5 procentu usdewu bišetes no pirmas leeneschanas 154 rub., no ohtras leeneschanas 151 rub., Ribgas-Dinaburgas dselsu-jella atijias 160 rub., Ribgas-Belgawas dselsu-jella atijias 110—111 rub. un Dinaburgas-Biteškas dselsu-jella atijias 148 rub.

Etihš 22. Oktober pet Ribgas atnahkuschu 2428 luggi un aishgahjuschi 2245 luggi.

Artilbedams redaktehrs: A. Leitan.

Sluiddinasthanas.

See pee Ribgas

Hypothekas = beedribas

Et. t. nauwas aisdohschanas beedribas prett kiblam peestabjuschu mahju un gruntsgabbalu gruntneefi teel zaur scho atgahdinoti, la taahs puiggabba intresses par isdohriem kiblu-grabmatu parradeem, no 15ia libes 31ma Oktober f. g. janomatsa; par tabm e. l. d. scha laika ne-remalsatadm nauwas-summehm tils, pebz lillamu § 66, par katru meh-nessi 1% pagaidu intresses preeshtias. 2

Stohlotaja palihgs teel mellehts preelsh labbas pagasta-sfoblas. Lohns par seemu irr 50 rubl. nauwa, brihw appaismohs fobrtelis un pahriiska. 1ma Nowember f. g. ja-estabj. h. s. ommata. Adressi warr dabbuht pee schahs awises isdeweja. 1

Wissi schahs pagasta lohjetli (beedri) tohp usajinat, tai 17. Nowember f. g. no ribta schajnes teelas mahja sanahlt, sawas nobohschanas nomalsabt un pahz zittahm wajadslabam aprunnatees. Kalklum pagasta wald., 9. Oktober 1871.

Sinna sunnu dihditajcem!

To mescha-jargu, las abpschu-unnus us ahp-scheem probt eerididit un tohs paschu arri nem-mahs remahjibt us saktu-dsibichanu, scht usajina-ju, sawas labbi ismahjitas abpschu-sunnas abdu pee mannis sinnama weela labprahgtigi at-pallat nemt. e. t.

No Dnjeema muishas polizejas pusses teel zaur scheem ralkstem sinnohs, la tas us 21. Oktober Brasla-sfobga pee Dnjeema isfluiddinastis turgus netika wis turrehts.

Muishas polizejas wahrdä

D. Baron Tiefenhausen.

La ougsta gohdä peeminnama

bisfapa Ullmanna bilde

tabdä mehdä, la to eelsh rabmja warr lilt, irr dabbujama par 40 lap., un smallata par 60 l. un par 1 rubli, Ribgä, N. Fintswedel l. grab-matu bobde, pee s. mmes-wahrteem, pretti Redlich l. englischu magasibne.

Semmes-pahrdohschana ar mahjahm re.

Mogilewas gubernija, Dschanstes apriali, 4 werstes no jauna djeslu-zella, las wehd no Ros-lawas un Smolenskles us Warschawu, pahrdoh-damas mannos diwas muishas, Karolin un Sa-posse, par 21,000 rubl. Pee schahm muishabm peedert 5718 deshtines semmes, no turrah n 1500 deshtines j b 4500 pubra-wertas lauti un pla-was, las itgadda bobd ne wairal la 3000 beko-wes feena. Zaur muishas semmehm teel uppe, las pebz ee-ect Daugama un pee kurras libd schim stahweja diwas submollas; tapat peedert pee muishas 2 frobgi, 40 gohwis, 7 firgi u. t. pr. Tanni jita semmes gabbala, las 3200 deshtines teels, atrohdaas 400 deshtines teelais mechs ar buhmokleem, lahdas 1000 deshtines mechs ar malku, las til ween geldiga preelsh dedstinascha-nas un tad wehl gannibas, kruzmi un purwes, las ar masu ruhlinu lehti buh un eeristejams par plawahm un lauleem. Schinnis muishas war-retu lehti eeristekt labbas 40 mahju-weetas, no turrahm istairai warretu peeballibt libes 40 deshtines laulu un drangas plawas un labbas 70 deshtines mescha, gannibas un threikus un las tomehr saimneelam malfatu itlai 500 rub. Kam griddahs schahs muishas pirkt, woi weenam jeb beedribä ar zitteem, tas la! mannim rolla pa wahjisti us tabdu adressi: Оставному наслору П. Флесеу въ живиу Каролиу, въ Оршан-скомъ уездъ, въ Могилевской губ., чрезъ Дубровну.

Kaugurmuischa pee Balmeeras teel labd pudel-allus par 4 rub. 50 lap. fubr. muzza pahrdohs.

Ro jensures atwehlehts. Ribgä, 22. Oktober 1871.

See farlanahs daugawas, Submallu-eela, irr weena mahja libes ar leelu grunti pahrdohdama. Klabtakas sinnas isdohs turpat Wassefelowsky mahja.

Jaunas mohdes naglas,

no ta wisfuschstala djeschu, kurras warr lohjibt un atneedebt, un pitnä kaste newerna bralka nagla naw atrohnama; la bruffu-, dubbult-latu-, latu- un pufelattu naglas. Arri Englands un Belgijas semmes ffindellu jumta, robreschanas-, febleneesu-, rattinu paminnas- un firgu palawu naglas no wiffada garruma; rattinu dsesles preelsh dreimanneem, ehweles sobbi preelsh ffindellu un linnu machinu fataisfichanas un wehl daudj zittabas prezjes preelsh saimneezibas, mahju-, laulu- un muishu peelohpichanas teel waituma un arri masuma pahrdohstas tai

gruntigä

J. Redlich

Englischu magasibne, Ribgä.

S. Martinsohna

djeslu, naglu un lappu-tabakas pahrdohschana Pehterburgas Abrihgä, Kalku-eela Nr. 16.

Sawem tautas braderem, semlohpem un buhm-meistereem, darru sinnamu, la mannä bobde, par lehtatu jennu, warr dabbuht wiffadas Sweedru dsesles, Sweedru naglas, Norwegeeschu buhm-naglas, tapat arri jaunmohdes Sweedru palawu-naglas, kurras sobbi mihsas un stary kurradm neweena bralka neatrohdabs. Wes tam wehl pee manni irr dabbujamas Sweedru drahtes no wiffada refnuma, Welgeeschu wegmashinu naglas, kurras wiffem lau fenn pashtimams. No djeslu sortehm, es ihpaschu ussteju sawu Sweedru trohna-djesli, kurre irr ar stempelt shmeta;

schidjels irr lohti mihs- ta, laishahs wiffadä wisfe isstrahdabt un brudle puschu nelubst, par to es ihpaschi gal woju. L. klabi peedab-waju par gaujchi lehtu jennu wehl jittu djesli no zittahm fabrikahm, lohgu glahses, durmu- enge, atflebgas, plihes, schihberus, juschl. s, wahgu-but. s, pastalu-abbas, petroleumu, trabnu, begguru, wahgu-mehri, stipras no Sweedru dsesle taifitas lohpu-lehes, un wehl dauis jittas pee mahjas buhschanas wajadstigas labbas prezjes.

S. Martinsohn.

Bohde, tur saktis us durwidm, Gelfsch-Ribgä, Kalku-eela N. 1, darru sinnamu, la tur warr dabbuht wiffadas lampas preelsh petroleumu un ligroang un arri to esji; tur ar irr dabbujomas jittas prez- zes, la lappeja, zulkurs, tebja un wiffadas pehr- wes par lehta malku un ar ristigu swarru.

G. Braun. 3

Tulshas wahtes no wiffada leeluma pahrdohd wiha-pagrabä no Lyra. 2

Weenas raggawas preelsh weena firga pah- rohd Suworow-eela N. 64. 1

Par lehtato tirgu!

J. F. Wunderlich

schampanera- un wiha- pagrabä,

Pehterburgas Abrihgä, Kalei- un Kalku-eelu Ruzri N. 44.

Wiffem lungeem un andelmanneem darru sin- namu, la es jau biwi gardus schampanera- un wiha-pagrabu sawä mahjä esmu eetaisjits un latris pee mannis par lehtato tirgu warr dabbuht schampaneri no 50 lap. libd 1 rub. 75 lap. par puddeli, la arri wiffadas sor- tes wiha, ruma, konjaka, portera, dschindsallu, limonadi un wehl zit- tadus dschreenu.

Sinna

par bohdes pahrzelschannu

stahweja Mahjas weesa 35tä nummurä. Tadeht dohbu es taggad wiffem manneem draugem, an- delmanneem, saimneelcem, muishu waldineelcem un turpneelcem to sinan, la mannu abbas-, seepju- un swezjes bobde taggad par jaunnu eeriketa mannä, man pascham peederrigä nammä, Kemmerel-eela N. 6 un 8, stary Schahlu- un Jauneem-wahrteem, kurre preelshlaitä nesauja par Baumanna kunga bohri, un pahrdohdu schinni bobde wiffadas geh- retas abbas no manna pascha fabrika, la arri wehl sohles jahbalu schepes un voricheptes, justu un pastalu abbas, lakteretas teela-, jebra-, lasas- un seemischu abbas no W. h. j. Franzuschu, Ame- rillas un Kreemu-semmes fabrikem, lohla-foelkes, dseslu sabdaku-stiptes, stripu-buntes, turpneelcu degues, seepes un swezjes, par taifnu malku, rist- tiga mehdä un swarra. — Schabdu sinnu ielais- dams, pateizohs wiffem manneem draugem un pirjehem par to man mannä wezzä andeles weela dabinatu uttjizibas beedribu, un luhdu arri ikweenu mon schahru uttjizibas beedribu eelsh mannas jaunus mohjas weetas un andeles-bohbt nemisfcht, jo es arweenu pitnä ip blä us tam speedischohs, la lai ikweens pirjehs to labbako prezji par til lehtu malku dabbohn, la weem eespehjams. C. Brieger. 1

Naudas-papihrus.

Udewu-bilketes no pirmas un ohtras isseene- schanas, Bidewmes un Auksemes atfalkamas un neatsalkomas kiblu-grabmatas, bankbilketes, infirpiones, Gelfsch-ribgas un Abrihgas 5%, % kiblu-grabmatas, wiffodas djeslu-zellu aljijas un obligajiones un t. pr. pehl un pahrdohd pebz latra laika wehtibas

C. S. Salzmann.

Kantoris Ribgä, Kalku-eela, „Stadt Londoner“ trakteeri, appalschjeja tahschä.

Wiffu-smallata

Petroleumu un Schandorinu,

tapat la

Petroleuma- un Schandorina lampas, peedabwa no sawa leela krahjuma par lehtu jennu itlabb teem las wairumu, la arri teem las pa weenat un masumu pehl.

C. Höfinger, Jaun-eela.

Remm wehrä!

Las pullstenu pahrdewejs un taiftajs, leela Pils-eela N. 20, peerabwa sawu leelu pullstenu wairumu par winnu labbumu galwodams, par schabdu jennu: seenas pullstenu par to jennu no 1 1/2 r. sabloht, sudraba zilinder pullst. no 7 r. sabloht, sudraba entur pullst. ar dubbultu lappsch no 13 r. sabloht, selta dabmu pullst. no 18 r. sabl., selta entur pullst. preelsh kungeem no 25 r. sabl.

Ro jensures atwehlehts. Ribgä, 22. Oktober 1871.

Grehku dublōs.

(Par mahjibu teem, kam sweeschumā ja-eet.)
(Statt. N. 33.)

Ahmur kapteins, kas papreetsch ar Fultonu draugi, brauza weenumehr pa Michigan eseru. Schoreis winsch nehma Bobu ar fullaini un wehl weenu dakter fungu, wahrda Spaff, lihdsi. Enkurs tikla uswillts, sehgeki uspuhtahs un „Subraswills“ peldeja us Michigan pilssehtu. Eserā tikfufcheem brauza dampflugge pretti.

„Alloh, kept'n,“ tā kahda balfs no dampflugges atflanneja, „lā Mahjajs?“

„Paldees, labbi gan! Kā tad Jums, Pemberton, rohka sweeschahs?“

„Tā lā arweenu! Fulton kept'ns taggad islustejahs, jo winnam waktas deenas, un es winna weeta fuggi komandeereju.“

„Seemu waktas=deenas? — Kur tad pa tahm waktas deenahm gahjis? nenemmet par launu, kad uspraffu.“

„Us Michigan pilssehtu, tā zitti fakka, arri es to flaidri nestinnu! Fultons irr tif fleppens lā firneklis. Juhs jau paschi sinneet, ka winnam wiffur mihtalaks un ka winsch wiffur ar schahdeem tahdeem fateelaks; warrubht, Michigan pilssehtā arri tahdōs paschōs darbōs,“ un Pembertons weenu azzī aismeebja.

Ahmuram fchee wahrdi peeschi zaur firbi gahja, jo winsch sinnaja, lā Fultons par seewischkeem dohma un — Rosa bij Michigan pilssehtā — kapteinam prahatā schahwahs, ka tur warr leela nelaimē notikt.

Brauzohht Ahmurs ar Bobu isrunnajahs; praffija, kur Bobs ar Fultonu bijufchi, kad to nakt schkhruschees.

„Pagga, kept'n,“ Bobs teiza, „nemaisetees starpā, zittad man tāpat eet, lā tehwa schkimmekam; kad tas weenreis apstahjaks, tad newarreja wairs us preefschu titt.“

„Mehs nenehmam Juhs toreis lihdsi, ka pee lustigeem draugeem nepassejat. To nakt atraddahm fastingufchu zilweku un eeneffahm kahdā nammā, kur winsch iskuffa, ne, atkuffa un atdsihwojahs — un tad wairaf nefa nestinnu. Tā bij brihnischka nakt, bet neprohtu, kapeh; brihnischka. Leekahs, ka effu no kahda wezza drauga, no schurku-balles un farka zilwefa sapnojis.“

„Tad gan bijat labbi fadschruschees?“

Bobs metta ar galwu. „Tā gan bij, jo peh; pagirrahm spreeschohht effu dikti peedsehtris bijis. Galwa man liffahs tif leela lā spannis un kad Fultonu ohtrā rihatā praffiju, kur waktar tā eefahzees? winsch atbildeja: „Waktar? sehodeen jau trescha deena, kad lohpa bijahm!“ un tad nomanniju, lā 48 stundas no weetas gullejis. Bet tā zilwefa, lo us eelas atraddahm, wehl atminnejohs; kad Fultonam

praffiju, kur tas palizzis, tad winsch awises lappu no fulles iswilziss fazzija: „Schē, wai prohti lasfihht? Tē stahw rakstihhts, ka winsch nomirris un jau paglabbahts.“

„Tad no tā wihra, ka ais-eelas atraddahht, ne-effect wis sapnojuschi?“

„Ne, tas nebij sapnis! Sawu fullaini uslubfodams arri tā wihra atminnohs.“

„Kā tad no scha mehma zilwefa warrat isdabbuht, ka tas to mirruscho jinn? Wai mehmais nekaike redsejis?“

„Redseet, kept'n, tas jau pee schahs leetas irr tas brihnums. Mannu fallaini jau preefsch tam pasinnu, jeh no winna sapnoju, pirms tas pee maunis par fullaini palikka, un toreis winsch warreja runnahht. Mannu fullaini sauz par Zehlabu.“

„Ko nu ptahpajeet!“ Ahmurs eefauzahs.

„Es neptahpaju wis, un ka Zehlabs arri man pasinna, to no tam warr redseht, ka winsch manni us eelas apturreja, un pawiffam nejehdfigi bhahwa; winsch no mannis ne-atstahjahs, kamehr to par fullaini peenehmu, lai gan man tahda zilwefa nemas newaijaga.“

„Tas nudee, brihnums,“ Ahmurs teiza, „un kad nestinnatu, ka Juhs ustizzams wihrs, tad dohmatu, ka pasaklas gribbeet mums eeteikt.“

„Nu labbi,“ Bobs teiza, „to jau nepagehru, lai zitti schim notikkumam wairaf tizz, ne lā es pats, bet es Jums to peerahdischu,“ un to fazzijis Bobs usfwilpoja.

Newaijadseja ilgi gaidiht, Boba fullainis bij klahht; schim wihram bij garras rohlas, ihss kallis, struppi matti, leela nekemmeta bahrsda, platta mutte un degguns, itt lā buhtu gihmi eespreests. Smuks tas gan nebij.

„Kā engels tas gan ne-isskattahs!“ Spalka dakters teiza.

„Tā man ar leekahs,“ Bobs atbildeja, „bet zittad winsch labfiridigs, darra wiffu, lo ween pawehlu.“

Pa tam Zehlabs atnahza.

„Klaufees, Zehlab dehlin,“ Bobs praffija, „kad Tu man us eelas apturreji, wai tad jau manni pasinni?“

Zehlabs nu nopuhlejaks, bet isrunnahht newarreja; peh; tam ar pirksteem rahdija, tomehr neweens to nesapratta.

„Dohmajū,“ Spalka dakters teiza, „ka winsch to ar pirksteem newarrehs israhdiht; waijaga ihfchal praffiht.“

„Nu tad praffiet Juhs!“ Bobs fazzija.

„Labbi! — Zehlab, wai Juhs scho fungu jau preefsch tā laika pasinnahht, pirms pee winna par fullaini palikkaht?“

Zehlabs metta ar galwu.

„Wai preefsch tam newarrejahht runnahht un arri runnajahht ar Boba fungu?“

Sehksabs atkal metta ar galwu.

„Das pateest brihnums,“ Ahmurs eefauzahs.

„Kà tad Suhß farwu wallobu pasaudejacht?“ Spaffs praffija.

Sehksabs ischahwa mehli un rahdija ar pirlstu, la tam mehles dsibflas effoht pahrgreestas.

„Kà tad fchi nelaimen notikka?“ Spaffs tablat jautaja.

Sehksabs krattija galwu un gribbeja fo fazzicht.

„Ah, to winsch newarr atbilbeht, praffischu zittad.“

„Wai Suhß pats few to mehli pahrgreestat.“

Sehksabs grohsija galwu, itt kà buhtu fazzijis: ne.

„Wai zits kahds to darrijis?“

Sullainis metta ar galwu un rahdija duhres.

„Wai Suhß eenaidsneeks to darrijis?“

Sehksabs breefmigi nopuhlejahs, gihmis tam no dusmahm palikka farkans, azzis no peeres speedahs abrà un winnam isbewahs, to wahrdu: Ja! isteikt.

„Das irr par traffu!“ kapteins eekleedsjahs, „tas wehl naw peedsihwohts!“

Til tabl nu gan dabbuja sinnaht, bet wairaf ne, Sehksabs newarreja pateikt, kas to darrijis un fur tas notizzis.

Braufschana gabja no eefaktuma labbi us preel-schu, bet pehz wehtra fazehlahs. Esera widdu gandrifs masti saluhsa. — Tà winni weffeli Mischigan pilssehta atbrauza.

Gastuse Ahmur fatikkahs ar kahdu sweschneeku, kas gribbeja pehz kahdahm deenahm us Schilago pilssehtu braukt, tadeht Ahmuru usrunnaja, wai newarroht nemt libds. Ahmurs to apnehmahs, un winni sahla par scho un to runnaht. Bobs wehl bij us fugges palizzis, un nu paschulait eenahza. Sweschneeks scho eeraudsidsams no krehfla kà spalwa uslehza, un warreja redseht, kà tam Boba eenahschana nepatikka.

„Paleezeet us sawa krehfla, sweschais wihrs!“ Bobs laipnigi fazzija, „es tè effu tàpat kà mahjäs.“

Sweschneeks apsehdahts un Bobu stihwi usstatidams winsch pamasam fazzija: „Man dauds nelaimes gaddijees, un beidsamajös mehneschös atrad-dohs kahdà mahjã, fur mannis neweens zilwels negaidija.“

Schahdu wallobas skannu dsirdebams Bobs sahla brihnum smalki klausitees. Bobs scho skannu laut fur jau bij dsirdejis, bet newarreja atminnetees fur.

„Sweschneeks, es ar Zums gluschi meerã un, warrbuht, fchee lungi arri, bet man prahã nahf, kà Suhßu balß laut fur dsirdeju — wai ne-effam kahdu reis fatikkuschees?“

„Newarru wis atminnetees,“ sweschneeks, ar weenu azzis, fazzija, „bet lai manni pasibt warreet, tad Zums teifschu, kà manni fauz un kas es esmu: manni fauz par Anfi Tellerken un nahlu no Boston pilssehtas, fur par Ahdminni dsihwoju. Gabju us Schilago pilssehtu ahdu pirt, bet tè manni islau-

pija — sweschneeks schohs wahrbus pamasam fazzija un skattijahs Bobam weenumehr azzis — „tab nahzu us Mischigani, fur zerreju kahdu pasistamu atrast un tad atkal us Schilago pilssehtu braukt.“

„Hm,“ Bobs fazzija, „Suhß, mihtais draugs, pulla peedsihwojuschi, preezajohs, kà ar Zums fatizzees.“

Ahdminnis, dsirdebams, kà Bobs til labfirdigs, fneedsa tam rohku.

„Ito to garru wallobu deefgan,“ Ahmurs teiza; „effam laimigi sawu zettu beigusch, tadeht warram duhschu atspirdsinadami kahdu glahsiti wihna dsert. Sei, fullain!“

Sullains eenahza.

„Klausees, dehs,“ kapteins mihtligi fazzija, „nefs mums tschetras glahses un diwas puddeles labba wihna.“

„Es nemas nedseru!“ Ahdminnis teiza.

„Ah, tad gan pee sahtibas beedreem peederreet?“ Spaffs praffija.

„Tà gan naw wis, bet treju wainu deht stipru dschreenu nebaudu: Birmã kahrtã tadeht, kà schampneri nespehju aismalksht un zitta wihna nedseru; ohtrã kahrtã stipri dschreenu mannai weffeliba nederr; un treschã kahrtã tapehz, kà noswehrejohs, sawã muhschã wairs nedsert, jo zaur dschrumu pasaudeju wiffu sawu mantu un gandrifs wehl dsihwibu klast. Bet fo gribbeju praffiht, kaptein, wai Sehksabs jau fenn pee Zums par fullaini?“

„Winsch pee mannis nemas par fullaini nau, bet pee manna drauga Boba! Kapehz par to jautajet? Wai Zums winsch patihf?“

„Hm, ja! Leekahs, kà winnu buhtu kahdu reis jau redsejis.“ Ahdminnis Bobu atkal stihwi un netizzigi usluhloja.

(Us preel-schu wehl.)

Wolfensteines awoti.

(Stat. Nr. 37. Beigums.)

Gewa ahtri uslehzhahs, un itt kà no wisseem launeem elles garreem gainata ta ahtri abrà behdsa mahtei garram us gattwi un no turreenes tahkati, arween tahkati. Winna nefo nedsirdeja, bet tai liklahs, itt kà tuhstoschi pehrkoni no wiffahm puffedm ausis skandinatu: Tu ne-effi wairs mans behrns!

Mahte steidsjahs Gewai passat. Welti luhds mahte wiffus swehtus, lai winnas mihtais behrns ne ismissahs, bet neweens winnu nepaklausa. Gewa ne fo nedsirdeja, kà ween breefmigas balsis: Tu ne-effi wairs mans behrns!

Lihds mescham nabbaga mahte wehl spehja sawai nelaimigai meitai passat steigtees, bet tè ta nokritta, un nespehja wairs peezeltees. Mehnes, negribbedams breefmas usluhloht, apklahja sawu waigu ar mahkonahm, un leels wehisch pazehlees, sadinna padebbeschus ap Wolfensteini, un apgehrba debbest melnã skumju drehbës.

Wehisch swilpa zaur lohku sarreem un ap mescha

wezzehweem (wezzeem kofteem), un sarri lohjidamees kehra pehz Gewinas matteem. No winna wehja no katra lohka un kruma dsirdeja usfauzam? „Winni wedd Robertu Dresdeni pee kahku-stabba, un tad winsch eestrees uhdeni, tapehz, ka tas scho kaunu newarrehs panest! — Usluhfo schohs pirkstus, kas strahdabs? Ar darbu nu irr pagallam, Laws tehws, Lawa mahte, Lawi masee brakli un mahsas warr badda mirt! — Tu ne-effi wairs mans behrns — ne-effi wairs mans behrns!“

Rabbaga meita pilnâ galwâ eebrehzabs, un no-kritta pee semmes. Sawas rohkas prett debbestim issteepufi, ta fauja: „Apschehlojees, apschehlojees!“ Neweens nenahza winnas tarstu peeri wehfinacht, neweens winnas ismissufschu dwehseli nemeerinaja.

Kurfirstene newarreja lihdscht, jo winna schinni azzumirlli bij zekâ us Karlsbadi, Kurfirsts arri ne, jo tas bij tahlu Pofkôs!

Nekahda zerriba wairs nebij, no behdahm isglahbtees! Gewinas prahts fajukka, un no murgeem mohzita winna sapnoja. Wehsch, beids sawu breefmigo faulschanu! Sarri, ko Suhhs no manneem matteem gribbat? Suhhs manni gribbat sagrahbt un preelsch Roberta zetuma durwim west — al, apschehlojatees, apschehlojatees! Es newarru dsirdeht, ka winsch pehz glahbeja brehz, un ka winna kehdes schwargst!

Winna uslehza un skrehja tahfakt: arweenu wehl sarri kâ kehmi ar garrahm rohlahm pehz winnas grabba; arweenu wehl winnai ehrmiga tschulsteschana ruhza aufis; arweenu wehl winnas kaulus un smadsenes purrinaja breefmigees smeekki un faulschana. Tu ne-effi wairs mans behrns!

No breefmigahm eedohmahm dsichta ta behga pee leela ohsola, fur waffar wiffi laudis bija sapulzejuschees waffaras-swehtlus usnemt; bet arri tē meeru ne-atraddufi, ta dewahs tumfchâ, wehtrainâ nakti us augsto kalnu, is kurra filtajs amohs isstraujoja. Lai gan heesa naktis tumfiba bailiga zekâ breefmuteffas aplahja, ko deenâ usluhlojoht schauschallas zaur lauleem eet: tomehr Gewa sawa zekâ gallu kalna wirsgallâ fasneedsa, un apmettahs us to paschu subnaino atmeni, fur ta waffar sehdejust, breefmigo weetu laifam nema; ne-eewehrodama.

Algi wehtra winnu tē negruhstija, un firdsbailes to nemohzija. — —

Us atmeni wairs nefas nebija. Wehtra augstums bija breefmigi plohsjusees. — Appalsch leela atmena kalnu starpâ dsirdeja atmenus rittam, appalschâ luhfa rohku sarri, — uhdens noplaufscheja, itt kâ tur smagga leeta eekristu. —

Tad bija wifs kluffi. — — —

Is padebbescheem krittâ smaggas labfes affaras, mirruschas meitas deht. Debbests bija ar melnu trubres dekki aplahja.

Pabri mehneschus wehlat atpestija nahwe wezzo Stamu no schihs pafaules behdahm. Winna gars

bij no pehdejas waffaras-swehtku naktis pawiffam aptumfchohts; tiffai tad, kad sawus stihwohs pirkstus usluhloja, rahdijabs, ka winsch drufzin aisgahntini atminneja.

Labsirdigee kaimini apschehlojabs par winna seemu. Rabbaga seewa tappa ahtrumâ lohti wezza, un isfkattijabs, itt kâ no kappa isnahlfu. Winna bij atkal par behrnu tappufi; berriba winnai bij jafneeds, jo patti to nejaudaja nemt un til retti winna kahdu nefaprohtamu wahrdu muldeja. Bet kad dabba atkal no jauna jaulâ gehrbâ rohtajabs, un behrni us gattwi gawiledami „waffaras-swehtki! waffaras-swehtki!“ klaigaja, tad warreja fapraft, ko wezzites smaggas nopuhstabs nosihmeja, ko ta us debbestim fuhstija. Tad winna rohkas schnaugdama Deewu luhdsa, lai tas winnu drihs no schihs pafaules mohkahm atpestitu, un ar winnas mihteem saweenotu — winnas luhgschana tappa pirmâ waffaras-swehtku deenâ pallaufita. Putnini dsedaja, puffites seebeja, mesch schnahza un faules starri apselstija tschetras dehles un diwas dehlites, starp kurrahm wezza mahte, ar puffehm pufschota, kâ behrns schuhpli duffeja.

Robertu teefas-fullainis to deenu pehz waffaras-swehtkeem pehz liffumu preelschrafsta us Dresdeni wedda. Teefas-fullainis wedda zettumneeku, un schulzis brauja no pallatas gribbedams nelaimiga Roberta deht augstu kurfirstu luhgt. Ne weens ne ohts no leelahm schehlobahm newarreja Robertam nelaimigas Gewas likteni sinnedu darriht.

Bet kâ schulzis nobihjabs, kad tas Dresdenē dabuja sinnedu, ka kurfirsts nau mahjâs, un kad augsti teefas-kungi winnam isfkaidroja, ka augsta kurfirsta pawehli nedrihtstohht pahrlahpt; wiffam wajagohht pehz liffumneem notift, tapehz Robertam papreelschu wajagohht pee kahku-stabba stahweht, tad kluttschu nammâ gulleht un pehdigi meefas-strahpi zeest!

Roberts stahweja pee kahku stabba. Winsch sohbus zeeti sakohdis ar sawahm dohmahm bij pee sawas Gewinas. Kad winnu us kluttschu nammu wedda, tad winsch no fargu naggeem isfprukka, un nekrehja wis Elbes uppe, bet tezeje neweenu azzumirlli sewim duffu nenowehledams, us Wolkensteini. Pee Gewas! Kad arri wiffa pafaula to eenihdetu, Gewina taf winnu ne-atstums! Kad arri wiffi laudis ar pirksteem us winnu rahditu, tomehr Gewina winnu pee sawas firds speedihs! — Ahtri, kâ ar putnu spahrneem winsch pahrnahza Wolkensteine. Laudis apsehpahts, jo neweenam firds nekahwa Robertam Gewas breefmigo nahwi sinnedu darriht. Mahzitais scho gruhthu darbu us sewi nehma. — Trihs deenas un trihs naktis sehdeja Roberts pee breefmigas klints, un tad kluffi peezeheles winsch gahja noht, arweenu tahlat — us kurreen? to neweens nesinnaja.

Kurfirstene turreja sawu sohlitu wahrdu: kahdâ deenâ atnahza Wolkensteine augsti mahzihhts lungs ar barometeri (gaisa-swehreja), termometeri (iltuma

un aufstuma rahditaju), semmes swahpstu un zitahm tahdahm leetahm. Diväs neddetäs schis fas was ismellefchanas pee awota pabeidsa. Wiasch bij usgabjis, fa awota uhdeni, fas 134 grabdus fahrsts bij, atraddahs us 1 mahrz. sehwet fshbbs natrons 26,4 grani, fahls fshbbs natrons 5,5 grani us ohgtu, fshbbs natrons 17,2 grani.

Wiss notiffa, la Stama Gewa us Deewu pa- laudamees bij zerrejusi. Muhrineeki, buhromeisteri un dauds zitti laudis atnahza us Wolkensteini. Wissi strahdaja un darbojahs ta, itt la Wolkensteine buhtu apfahrt un apfahrt ja-aggreesch. Awota straujai eetaisija appalscha pee kalna leelu afmena muldu (dihki), kurrä no augfchas tekfoschu uhdeni fakrahja. Ap scho dihki buhweja dauds masas kihneschu mahjinas un augfchas galla smuffu nammu, isrohtatu ar feltiteem stuhreem un salki-balteem farrogeem preefsch kurfirstenes. Wissi muddigi darbojahs deenas un naktis, jo augsta dahma jau tanni pascha waf- farä gribbeja us Wolkensteini nahlt.

Winna arri atnahza jo prohjam katrä waffarä ar dauds augsteem lungeem, dahmahm un leelu faimi. Wolkensteines nabbaga buhdas pamasam pasubda, un winnu weetäs iszehlahs jauki balti nammi ar spulgodameem lohgeem. Lassitais, tad Tewim kahd- reis trahpahs Erzu kalnäs buht, apmelle arri Wol- lensteini, un Tu pats fazzisi: „Bilsfehntiau apmel- lejusfham man irr, itt la es us katra namma dur- wim buhtu schahdu rakstu redsejis: schè mahjo pah- rittschana, meers un lihgsniba.“

Rabbaga Gewina! Winna nedabbuja ar fawu Robertu fawä pascha mahjinä dsihwoht! Pateest, schim dabbas behnam bija flawejama dwehsele. Winna usnehma grubtu darbu, neween fawa un Roberta, bet arri wissa zeema labbuma deht; un kahds no- flats winnu us scho fshubbinaja? Winnas flaidra firdsapinnaschana, fa ta fo labba gribb pastrahdabt, un winnas stipra patauschanahs us Deewa palihgu.

Slahde, fa pehz kurfirstenes nahwes wesselibas awohs Wolkensteine no augsteem lungeem tappa peemirfts. Jauna Saffijas waldneeze eemihleja kluffu kalnu dsihwi un nesapratta dabbas wallodu. Ma- sas kihneschu mahjinas, staltais kurfirstenes mah- joklis ar feltiteem stuhreem un salki-balteem farro- geem, — wiss us jaunus waldneezes pawehli pa- sudda; bet tautas labbalahs dahwanas: pahrtitschana, lihgsniba un meers palikka atpallat Wolkensteine, jo eedsihwotaji pratta taupigi dsihwoht un fewim to wissaugstalo dahwanu usturreht, prohti: peetizzibu.

Wehl schodeen stahw tur mescha, sem leelä ohsola lappu jumenta prasta peeminas sime: astonstuhri- gis kalts granita afmens, wis kurra pelnu trauzinsch stahw. Preefschpuffè schim afmenim eekalti tee wahrdi: „Gewa Stam,“ un ohträ puffè: „Winna aishgabja debbesis, winnas kops paleef muhsu firdis.“

Kad Tew, mihlais lassitais, trahpahs kahdreis scho

weetu apmelleht, tad pufschto mannä weetä peemin- nas sime ar smarschigu puffu frohni.

Sch g.

Sohbugalla neddetas peedsihwojumi.

Swehtdeen 17. Oktober 1871. Teäteru nammi pilni la murdi. Schahdäs murdäs tad nu arri daschs preefus un behdas dabbu baudiht: kahds pirfistu ffunstneeks ismett arri fawu murdu un iswelf itt brangu lohmu, jo kahds eekleedsahs: „Aller jehsin, gol- dene kampf, silberne uhr, kaiserliche kette verschwunden!“

Pirmden 18. Oktober. Sohbugallam atnahlt sinna no Englandes, fa kahds jauns, peeklahjigi apgehr- bees wihrs, lassidams fa zilwels no mehrfaku dsim- muma, Ghdenes uppè nosfshzinajees. Labbi apgehr- buschees arri pee mums fshizinajahs, bet mehrfaku raddineeki ne.

Dhtdeen 19. Oktober. Swehti isflaidroschanas swehtkus. Nestlaidree til smirdina gaisu ar sipholeem un kiplohleem un dohma, fa tas gaisu tihroht un azzis flaidrojoht, runnadami: „Wot flounai sakuska!“ Bittur atkal trinn sohles ta, fa woi paschas drig- genes buhtu sadsehruschees.

Treschdeen 20. Oktober. Pahrs dutschu fewisch- kas apspreeschahs un gribb rewisijas listè pee wih- reescheem peefshihwetees.

Zettortdeen 21. Oktober. Basnizteesa darbojahs ar bruhiti, fas wihstola bruhiganu par ahtri isdsh- fuschu mihlestibu apfuhg. Behrsu bruhthem teescham mihligaka apeeschana!

Peektdeen 22. Oktober. Daschi „wunderdingi“ no- tiffuschi, kurri ir Sohbugallam netihl muttè nemt.

Sestdeen 23. Oktober. 1 aufu-lahjis fehfsch ais gubbas un trinn keppas, meddu lassidams. Preamiffi paleef dahrgati, kahposti lehtati; — wot preeks kah- postu-sakkeem! — r.

Smeecklu stahstini.

Wiasch weffels nomirris. Rahdam fahls- puhfschtotajam fazzija: „Nu, Santus tatschu nomir- ris, fo Fuhs apnehmatees isahrsteht?“ — „Mih- tais draugs,“ puhfschtotais teiza, „Fuhs nebijat flahit un tadeht nesinneet, kahda bij flimmiba un la man- nas sahles palihdseja: Santus zaur mannam sah- lehm isweffeligis nomirra.“

Divi gudri wihri farunnajahs par to, wai zilwe- lam effohit brihw, kahdu reis pascham few gallu dar- riht. „Ne kad naw brihw!“ Jonsons atteiza. „Bet kad buhtu weenu peekrahpis un sinnatu, fa tas fauns gaismä nahs?“ Boswels praffija. Jonsons atbildeja: „Tad lai tahds eet labbal us fewschu semmi, kur winna nepassht, ne la pee wella, fas trahpneeku labbi passht.“

Atbildedams redattehrs A. Leitan.

No Bensus atwehlehts.

Rihgä, 21. Oktober 1871.